

ولنتاین زوج‌های بهایی در زندان

گزارشگران حقوق بشر از شدت گرفتن فشارها بر شهروندان بهایی و دستگیری شمار زیادی از آنان در یک سال اخیر خبر می‌دهند. آمار زندانیان بهایی هر روز در حال تغییر است و بسیاری از احکام قضایی که در سال‌های گذشته صادر شده‌اند، در ماه‌های اخیر به اجرا درآمدند.

عکس‌هایی از رهبران زندانی بهاییان ایران که به نشانه اعتراض در ساحل کوپاکابانا به نمایش درآمده‌اند. عکس از آنا کارولینا فرناندس

از آخرین موارد اجرای احکام قضایی می‌توان به آغاز محکومیت بیش از ده شهروند بهایی در شهرهای کرمان، تنکابن، اراک، سمنان و ارومیه در دو ماه گذشته اشاره کرد. گستردگی بازداشت‌ها به گونه‌ای بوده که از بعضی خانواده‌های بهایی، بیش از یک نفر در زندان هستند.

به عنوان مثال در زندان رجایی‌شهر کرج، جمال‌الدین خانجانی با محکومیت ۲۰ سال حبس به همراه نوه‌اش، فواد خانجانی با حکم چهار سال حبس، زندانی هستند.

نمونه دیگر، نیکا و نوا خلوصی، دو خواهر بهایی که به ترتیب به شش و چهار سال و نیم زندان، محکوم شده‌اند و هم‌اکنون در حال گذراندن دوران حبس خود در زندان وکیل‌آباد مشهد هستند. منوچهر خلوصی، پدر این دو هم به تازگی از سوی دادگاه انقلاب مشهد به شش سال حبس تعزیری محکوم شده و منتظر اجرای حکم است.

به جز موارد بالا، نمونه‌های بسیار دیگری از قبیل زندانی بودن دو برادر، پدر و پسر یا دختر، مادر و دختر یا پسر

و زن و شوهر بهایی در شهرهای مختلف ایران وجود دارد.

علاوه بر این موارد اما پنج «زوج بهایی» در شهرهای کرج و ارومیه زندانی هستند که البته این تعداد در ماه‌های اخیر، با آغاز محکومیت تعدادی دیگر از شهروندان بهایی در شهرهای یزد، شیراز و گرگان افزایش خواهد یافت.

لازم به یادآوری است که این‌گونه برخوردها با خانواده‌های بهایی مسبوق به سابقه است و در دهه ۶۰ تعدادی از زوج‌های بهایی در شهرهای تهران، شیراز و بیرجند، اعدام شدند.

بیشتر بخوانید: زوج‌های زندانی

در این گزارش به بهانه «ولنتاین»، زوج‌های بهایی زندان‌های کرج و ارومیه معرفی می‌شوند. تنها امید این زندانیان برای دیدار همدیگر، برنامه دوره‌ای ملاقات زندانیان با یکدیگر است که آن هم در بسیاری از مواقع به دلایل مختلفی مانند نپوشیدن لباس زندان توسط زندانی هنگام ملاقات با همسر یا مقارن شدن با تعطیلات دولتی، لغو می‌شود.

شهاب دهقانی و شمیم مهاجر (دهقانی)

صبح روز ۲۱ تیر ماه سال ۱۳۹۱ خورشیدی، خانه‌های تعداد زیادی از شهروندان بهایی ساکن تهران مورد هجوم و بازرسی ماموران وزارت اطلاعات قرار گرفت.

در جریان این هجوم، جمعی از بهاییان بازداشت و به زندان اوین منتقل شدند. از جمله دستگیرشدگان، شهاب دهقانی و همسرش، شمیم مهاجر بودند. شهاب دهقانی، ۳۳ روز بازداشت بود که ۲۴ روز آن را در انفرادی گذراند. شمیم مهاجر هم پس از ۲۶ روز بازداشت موقت، با وثیقه ۱۰۰ میلیون تومانی آزاد شد.

شهاب دهقانی و شمیم مهاجر

یک سال بعد در ۱۲ مرداد ماه، شهاب دهقانی به اتهام «تبلیغ علیه نظام» و «عضویت در تشکیلات غیرقانونی بهایی»، در شعبه ۲۸ دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی مقیسه‌ای محاکمه شد. پس از آن، همسر او نیز در همین شعبه دادگاه با اتهام مشابه روبه‌رو شد.

دادگاه، شهاب دهقانی را به ۴ سال حبس و شمیم مهاجر را به یک سال حبس تعزیری محکوم کرد که این احکام،

در دادگاه تجدید نظر عیناً تأیید شد.

شهاب دهقانی سوم خرداد ماه سال جاری پس از دریافت احضاریه، خود را برای اجرای حکم به زندان اوین معرفی کرد که پس از چند روز به زندان رجایی شهر کرج منتقل شد.

پیش از شهاب، شمیم هم برای اجرای حکم به زندان فراخوانده شده بود که به دلیل بیماری سرطان، اجرای حکم به تعویق افتاد و او در نهایت، هفتم تیر ماه سال جاری برای گذراندن دوره محکومیتش، راهی زندان اوین شد.

شمیس مهاجر هم‌اکنون در کنار هفت زن بهایی دیگر و سایر زنان زندانی سیاسی - عقیدتی، دوران حبس را سپری می‌کند.

یک منبع آگاه در ایران در مورد آخرین وضعیت سلامت شمیم مهاجر به رادیو زمانه می‌گوید: «حال کلی شمیم خوب است و چند دفعه برای آزمایش‌های مختلف پزشکی به بیرون از زندان اعزام شده است. آخرین بار هم با پایند و دستبند به بیمارستان اعزام شده که خیلی از این بابت ناراحت بوده است. الان زندان است و حالش خوب است و بیماری‌اش هم تحت کنترل است.»

عادل نعیمی و الهام فراهانی (نعیمی)

این زوج بهایی نیز از جمله بازداشت‌شدگان روز ۲۱ تیر ماه سال ۹۱ بودند.

مأموران ساعت‌ها خانه آن‌ها را بازرسی و بسیاری از اموال خصوصی، کتاب‌ها، عکس‌ها و سی‌دی‌هایی که مربوط به آیین بهایی بودند را ضبط کردند.

عادل نعیمی و الهام فراهانی

دوم مرداد ماه همان سال، شمیم نعیمی، پسر ایشان هم به دادرسی شهید مقدس، مستقر در زندان اوین احضار شد که پس از مراجعه، او را هم بازداشت کردند. پس از حدود یک ماه، الهام و شمیم تا زمان برگزاری دادگاه به قید وثیقه آزاد شدند، اما پدر خانواده همچنان در انفرادی ماند تا این‌که پس از حدود سه ماه، به بخش عمومی منتقل و پس از چندی به زندان رجایی شهر برده شد.

عادل نعیمی تنها شهروند بهایی بود که پس از بازداشت بهاییان در

تیر ماه ۹۱، به قید وثیقه آزاد نشد. این شهروند بهایی نزدیک به ۳۰ ماه است در زندان رجایی شهر به سر می‌برد و از حق مرخصی نیز محروم است.

هنگام انتقال عادل نعیمی به زندان رجایی شهر، برادر کوچک او به نام «عفیف نعیمی» هم که از مدیران سابق جامعه بهایی ایران است، در زندان رجایی شهر مشغول گذراندن محکومیت بیست سال حبس بود.

چهارم اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۲ خورشیدی، جلسه دادگاه عادل نعیمی به همراه هفت شهروند بهایی ساکن گرگان و گنبدکاووس که به زندان رجایی شهر منتقل شده بودند، همزمان برگزار شد.

هر چند در این پرونده، ارتباطی میان زندانیان بهایی گرگان با عادل نعیمی وجود نداشت، اما شعبه ۲۸ دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی مقیسه‌ای به پرونده این افراد در یک جلسه رسیدگی کرد.

اتهامات وارده به این هشت شهروند بهایی عبارت بودند از: «تبلیغ علیه نظام»، «تشکیل و اداره تشکیلات غیرقانونی بهایی» و «عضویت در تشکیلات غیرقانونی بهایی».

طبق رأی صادر شده برای عادل نعیمی، او به ۱۱ سال حبس و متهمان دیگر به ۵ تا ۱۰ سال حبس محکوم شدند. همگی این افراد در حال گذراندن دوران حبس‌شان در زندان رجایی شهر هستند.

یک منبع آگاه درباره وضعیت سلامت جسمانی عادل نعیمی به رادیو زمانه می‌گوید: «آقای نعیمی ۶۳ سال دارند و مشکلاتشان بیشتر به خاطر کهولت سن است که رسیدگی زندان هم تاکنون خوب بوده است. دو دفعه ایشان را تحت‌الحفظ برای معاینه و درمان به بیمارستان منتقل کرده‌اند. البته قرار است چندی دیگر بابت گرفتگی رگ‌های قلب، به بیمارستان منتقل شود.»

الهام فراهانی (نعیمی) اما چند ماه پس از آزادی به قید وثیقه، به اتهام «تبلیغ علیه نظام» و «عضویت در تشکیلات بهایی» محاکمه و به حکم شعبه ۲۸ دادگاه انقلاب به چهار سال حبس محکوم شد که حکم بدوی، عیناً در دادگاه تجدید نظر به تأیید رسید.

شمیم نعیمی (فرزند خانواده) هم بر اساس همین اتهام‌ها توسط قاضی مقیسه‌ای به سه سال حبس تعزیری محکوم شد.

روز یکشنبه، ۲۱ اردیبهشت ماه سال جاری، هنگامی که شمیم برای معرفی خود به زندان اوین آماده می‌شد، در منزل توسط مأموران بازداشت و به زندان منتقل شد.

الهام فراهانی همراه همسر و خواهر شمیم، برای خداحافظی با او به زندان اوین مراجعه کردند که در این هنگام، بدون دریافت احضاریه کتبی، بازداشت و برای اجرای حکم به بند زنان زندان اوین منتقل شد.

شمیم هم به زندان رجایی انتقال داده شده است و هم‌اکنون در کنار پدرش (عادل) در حال گذراندن دوران محکومیت است.

این زوج بهایی یک پسر و یک دختر دارند که در حال حاضر دخترشان در خارج از زندان پیگیر امور سه عضو زندانی خانواده است.

سارنگ اتحادی و نسیم اشرفی (اتحادی)

سارنگ و نسیم اتحادی، سومین زوج بهایی هستند که در هجوم ۲۱ تیر ماه ۹۱ نیروهای امنیتی به خانه‌های بهاییان در تهران، بازداشت و پس از اعلام حکم راهی زندان شدند.

سارنگ اتحادی پس از ۳۳ روز حبس انفرادی و نسیم اشرفی پس از ۲۳ روز حبس، به قرار وثیقه آزاد شدند.

سارنگ اتحادی و نسیم اشرفی

نسیم اشرفی در ۲۲ خرداد ماه سال ۹۲ به اتهام «تبلیغ علیه نظام» و «عضویت در تشکیلات بهایی جهت از بین بردن امنیت ملی»، در شعبه ۲۸ دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی مقیسه‌ای به سه سال حبس تعزیری محکوم شد. سارنگ اتحادی هم با همین اتهامات، در ۲۵ دی ماه همان سال در شعبه ۲۸ دادگاه انقلاب محاکمه و

به پنج سال حبس محکوم گردید، اما دادگاه تجدیدنظر این زوج بهایی را از اتهام عضویت در تشکیلات غیرقانونی تبرئه کرد و حکم این دو را به یک سال حبس تعزیری کاهش داد.

سارنگ اتحادی در گفت‌وگو با کمپین بین‌المللی حقوق بشر گفته است: «در بازجویی‌ها به ما می‌گفتند که شما جزء شهروندان ایران نیستید و باید از ایران بروید. روند بازجویی‌ها و حکم صادره هم اصلاً عادلانه نبود. فعالیت‌های مذهبی که تبلیغ علیه نظام نمی‌شود. من هرگز فعالیت شورشی یا مسلحانه علیه نظام نداشته‌ام. همه کارهایم صلح آمیز بوده و اصلاً کاری به کار حکومت نداشته‌ام. ما مراسم خودمان را به جا می‌آوریم اما در پرونده‌های ما بدون در نظر گرفتن اعترافات و موارد قانونی، اعمال نظر می‌شود.»

یک منبع آگاه در رابطه با این زوج بهایی به رادیو زمانه می‌گوید: «نسیم دو ماه قبل از دستگیری دچار شوک آنفلاکسی شده بود که بسیار خطرناک است. او تحت درمان بود و سارنگ نامه‌ای از پزشکی قانونی گرفت که در آن تأیید شده بود همسرش باید دوران درمان را در محیطی آرام و بدون استرس و دور از محیط زندان بگذراند. ما فکر

می‌کردیم شاید چند ماه به نسیم وقت بدهند تا بیماری‌اش بهبود یابد اما متأسفانه روز سه‌شنبه ۱۶ اردیبهشت که او برای انجام آزمایش پزشکی به آزمایشگاهی در خیابان امیرآباد مراجعه کرده بود، بازداشت و از همان جا برای اجرای حکم به زندان اوین منتقل شد. البته نسیم در این مدت، یک بار برای درمان به مرخصی آمده است.»

او در ادامه می‌گوید: «اواسط تیر ماه، سارنگ هم احضار شد. او ۲۸ تیر ماه و پس از ملاقات با نسیم در اوین، خود را به زندان معرفی کرد و در حال حاضر مشغول گذراندن دوران حبس خود در زندان رجایی شهر است. سارنگ پیش از معرفی‌اش می‌گفت خوشحال است که او را احضار کرده‌اند چون در این صورت حکم او و نسیم، نزدیک به هم تمام می‌شود و خواهند توانست پس از سه سال استرس و وضعیت نابه‌سامان، زندگی مشترکشان را در راحتی و آرامش ادامه دهند.»

کامران رحیمیان و فاران حسامی (رحیمیان)

در پی حمله به دانشگاه مجازی بهاییان ایران در خرداد ماه سال ۱۳۹۰ خورشیدی و دستگیری مسئولان و استادان این مؤسسه علمی، «کامران رحیمیان» و همسرش، «فاران حسامی» که از استادان بخش روان‌شناسی این مؤسسه بودند، روز سه‌شنبه ۲۲ شهریور ماه برای ادای پاره‌ای توضیحات به دادرسی اوین احضار و بازداشت شدند.

کامران رحیمیان و فاران حسامی

دلیل اولیه بازداشت این دو شهروند بهایی، بی‌اعتبار بودن مدرک دانشگاهی ایشان از نظر نظام آموزشی ایران اعلام شد.

این زوج بهایی اما تحصیلات عالی خود را در دانشگاه کارلتون کانادا گذرانده و پس از اخذ مدرک کارشناسی ارشد به ایران بازگشته بودند.

ایشان پس از بازگشت به ایران با تشکیل کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی به مشاوره با دیگران و انتقال دانش خود مشغول بودند. این دو جوان بهایی ترجمه‌ها و تألیف‌هایی هم در زمینه روان‌شناسی تربیتی دارند.

«ارتباط بدون خشونت، زبان زندگی» و «آموزش محبت‌آمیز کودکان» هر دو از «مارشال روزنبرگ» از جمله کتاب‌های ترجمه شده توسط کامران رحیمیان و «دوباره احساس خوب: راهنمای والدین و درمانگران برای درمان کودکانی که مورد سوء استفاده جنسی قرار گرفته‌اند» و «اگر فرزند شما»، از جمله آثار فاران حسامی هستند.

فاران حسامی پس از هفتاد و پنج روز بازداشت موقت با وثیقه ۱۰۰ میلیون تومانی آزاد شد اما کامران همچنان تحت بازجویی در بند ۲۰۹ اوین قرار داشت. در روزهای ۲۳ و ۲۶ آذر ماه همان سال، این دو شهروند بهایی با اتهامات «عضویت در تشکیلات بهایی» و «اجتماع و تبانی به قصد برهم زدن امنیت ملی»، در شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی صلواتی محاکمه و هر دو به چهار سال حبس تعزیری محکوم شدند. این حکم، در دادگاه تجدیدنظر تأیید شد.

کامران رحیمیان پس از جلسه دادگاه، مستقیماً به زندان رجایی شهر منتقل شد و تاکنون بدون داشتن حق مرخصی، در این زندان به سر می‌برد.

فاران اما در ۲۵ تیر ماه سال ۹۱، هنگامی که برای پیگیری پرونده همسرش به داسرای اوین مراجعه کرده بود، بدون اطلاع قبلی و خداحافظی با کودک سه ساله‌اش، بازداشت و برای گذراندن حکم چهار سال حبس، به بند زنان زندان اوین منتقل شد.

«آرتین رحیمیان»، فرزند کامران و فاران، هنگام بازداشت پدر و مادرش، دو ساله بود. او ابتدا پیش مادر بزرگ (پدر بزرگ آرتین در سال ۱۳۶۳ خورشیدی به اتهام اعتقاد به بهائیت اعدام شده بود) و عمویش، کیوان رحیمیان زندگی می‌کرد اما کیوان هم در مهر ماه سال ۹۱ برای گذراندن حکم پنج سال حبس، راهی زندان رجایی شهر شد. او آرتین اکنون کودکی پنج ساله است. آنچه او از گرمای حضور پدر و مادرش درک کرده، تنها دیدارهای چند دقیقه‌ای آن‌ها از پشت شیشه‌های سالن ملاقات زندان اوین و زندان رجایی شهر است.

فردین اغصانی و فرحناز مقدم (اغصانی)

روز چهارشنبه، ۱۱ بهمن‌ماه سال ۱۳۹۱ خورشیدی، مأموران اداره اطلاعات ارومیه به محل کار «فردین اغصانی» مراجعه و پس از تفتیش کامل محل، او را بازداشت کرده و به منزل شخصی‌اش بردند. مأموران در آنجا پس از بازرسی کامل منزل و ضبط کلیه وسایل و کتاب‌های مربوط به آیین بهایی، فرحناز مقدم، همسر فردین را نیز بازداشت و به اداره اطلاعات منتقل کردند.

فردین اغصانی و فرحناز مقدم

این زوج بهایی چندین ماه در زندان ارومیه در بازداشت موقت بودند تا اینکه به قید وثیقه آزاد شدند.

فردین و فرحناز در دوران بازداشت، از کمترین امکانات یک زندانی برخوردار بودند.

بعضی خبرهای منتشر شده حاکی از آن بود که این پدر و مادر بهایی در دوران حبس موقت، مدت‌ها از ملاقات فرزندان‌شان محروم بوده‌اند.

این دو نفر که همراه چهار شهروند بهایی دیگر زندانی بودند، از صحبت با سایر زندانیان یا انجام عبادات شخصی مانند نماز و دعا در مقابل سایر زندانیان منع شده بودند. به آنان اخطار داده شده بود که در صورت مشاهده این رفتار، به محکومیت‌شان افزوده خواهد شد.

در بهار سال جاری، فردین اغصانی و فرحناز مقدم در شعبه اول دادگاه انقلاب ارومیه به ریاست قاضی چابک محاکمه شدند.

اتهام آن‌ها «تبلیغ علیه نظام جمهوری اسلامی از طریق فعالیت تبلیغی به نفع دیانت بهایی و جذب مسلمانان» و «اجتماع و تبانی از طریق عضویت در محفل بهاییان (شورای اداره کننده جامعه بهایی)» بود. بر اساس این اتهام‌ها، این دو شهروند بهایی هر کدام به شش سال حبس محکوم شدند، اما حکم بدوی در دادگاه تجدید نظر به سه سال حبس کاهش یافت.

فرحناز اکنون در زندان ارومیه دوران حبس خود را می‌گذراند.

فردین هم که در دوران جنگ ایران و عراق، حدود سه سال در عراق اسیر بوده و یکی از «آزادگان جنگ» محسوب می‌شود، این بار برای گذراندن سه سال حبس، راهی زندان ارومیه شد.